

**XO‘JAND DAVLAT UNIVERSITETI
(TOJIKISTON)
“INTERPRETATION AND RESEARCHES”
XALQARO ILMIY JURNALI
(O‘ZBEKISTON)**

КОНФЕРЕНСІЯ ИЛМІИ БАЙНАЛМИЛАЛІЙ

**“МУАММОҲОИ ИЛМУ ФАН ДАР ШАРОИТИ
ҶАҲОНИШАВӢ”**

“GLOBALASHUV SHAROITIDA ILM-FAN MUAMMOLARI”

XALQARO ILMIY KONFERENSIYA

zenodo | cyberleninka | google scholar

OPEN ACCESS

<https://interpretationandresearches.uz>

- ТАҲҚИҚОТҲОИ НАВ ДАР СОҲАИ ИЛМҲОИ ҶАДИД ВА ТАБIIЙ;
- ФАҲМҲОИ ИҶТИМОИ-ГУМАНИТАРИ ДАР ТАҲҚИҚОТҲОИ МУОСИР;
- МУНОСИБАТҲОИ ИННОВАТСИОНII ДАР ТАҲҚИҚИ ФАҲОИ ПЕДАГОГII;
- МЕТОДҲОИ ИННОВАТСИОНII ТАЪЛИМИ ФАҲОИ ФИЛОЛОГII;

Mazkur xalqaro konferensiya ilm-fan va ta’lim sohalarida faoliyat olib borayotgan professor o’qituvchilar, tadqiqotchilar, talabalar, magistrantlar, doktorantlar va yosh olimlarning ilmiy tadqiqot natijalarini keng yoritish maqsadida Xo’jand davlat universiteti (Tojikiston) va “Interpretation and researches” xalqaro ilmiy jurnali tahririyati (O’zbekiston) tomonidan tashkil etildi.

МАВОДИ

конференсияи илмий байналхалқии

“Муаммоҳои илму фан дар шароити ҷаҳонишавӣ”

“Globallashuv sharoitida ilm-fan muammolari”

mavzusidagi xalqaro ilmiy konferensiya

MATERIALLARI TO‘PLAMI

31.03.2025

Xo’jand, Farg’ona

Tahrir hay’ati a’zolari

Masharipova Gularam Kamilovna

Falsafa fanlari doktori, professor
Toshkent to’qimachilik va yengil sanoat instituti

Hojiyev Sanjar Samadovich

Buxoro davlat universiteti “Agonomiya va
tuproqshunoslik” kafedrası katta o’qituvchisi
(PhD)

Ruzmatova Gulnoz Miraxrarovna

Falsafa fanlari doktori, professor
O’zbekiston Milliy universiteti

Navruzova Gulchixra Nigmatovna

Falsafa fanlari doktori, professor
Buxoro muxandislik-texnologiya instituti

Djumaniyazova Feruza Djumanazarovna

Tarix fanlari bo’yicha falsafa doktori
O’zR FA Sharqshunoslik instituti

Akbarov Qobuljon

Qo’qon DPI, Tarix fanlari nomzodi

Bazarov Otabek Odilovich

Tarix fanlari bo’yicha falsafa doktori
Qo’qon davlat pedagogika instituti

Zokirov Sanjar Ikromjon o’g’li

Fizika-matematika fanlari bo’yicha falsafa doktori.
Farg’ona politexnika instituti

Akramov Shukurjon To’xtasinovich

Filologiya fanlari nomzodi, dotsent
Qo’qon davlat pedagogika instituti

Xasanov Akbarjon Abdurashidovich

Filologiya fanlari nomzodi, dotsent
Qo’qon davlat pedagogika instituti

Yakubov Ilham Yuldashevich

Kimyo fanlari nomzodi
FarDU Kimyo kafedrası dotsenti

Maxmudova Nilufarxon

Filologiya fanlari bo’yicha falsafa doktori
Qo’qon davlat pedagogika instituti

Rahmatullayeva Dilafró’xon

Filologiya fanlari bo’yicha falsafa doktori, dotsent
Qo’qon davlat pedagogika instituti

Eshquvvatov Ulug’bek Abdulla o’g’li

Termiz muhandislik – texnologiya instituti
Pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori

Azimov Zikrjon Muhammadovich

Farg’ona davlat universiteti tuproqshunoslik
kafedrası katta o’qituvchisi b.f.f.d., (PhD)

Madrahimov Ilhomjon Sobirovich

Qo’qon davlat pedagogika instituti
o’zbek tili kafedrası dotsenti

Vaisova Moxira Davlatboevna

Urganch davlat universiteti matematik
tahlil kafedrası dotsenti

Nazarov Mustaqim Rashidovich

Buxoro davlat universiteti Pedagogika
instituti Aniq fanlar kafedrası, dotsenti

Nazarova Nargiza Mustaqimovna

Buxoro davlat universiteti o’qituvchisi
Texnika fanlari bo’yicha falsafa doktori

Ahmedova Dilfuza Maxammadovna

Farg’ona davlat universiteti ekologiya
kafedrası dotsenti

Tishabayeva Irodaxon Rasulovna

Toshkent axborot texnologiyalari
universiteti Farg’ona filiali “O’zbek tili
va gumanitar fanlar” kafedrası katta
o’qituvchisi

Rahmonov G’afforjon Ro’zmatovich

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent
davlat o’zbek tili va adabiyoti
universiteti o’zbek tilshunosligi
kafedrası dotsenti

Sharipova Lobar Akramovna

Jizzax shahridagi Qozon federal
universiteti filiali “Tibbiyot” kafedrası
dotsenti v.b.

(Xorijiy davlatlar)

Abdulkarimov Jamoliddin

Tarix fanlari nomzodi, dotsent
Xo’jand davlat universiteti
Tojikiston

Muxtorov Kiromuddin Tochievich

Huquqshunoslik fanlari nomzodi,
dotsent

Xo’jand davlat universiteti
Tojikiston

Hamdamov Sherali Jumabekovich

Matematika-fizika fanlari nomzod
Xo’jand davlat universiteti
Tojikiston

G’ufronov Dodaxon Najmidinovich

Geografiya fanlari nomzodi
Xo’jand davlat universiteti
Tojikiston

Bahriev Fayzullojon Faxriddinovich

Filologiya fanlari nomzodi, dotsent,
Xo’jand davlat universiteti, Tojikiston

Fuat Serkan Say

Phd, Mersin Universiteti Turkiya

Tuba Tombuloglu

Phd, Mersin Universiteti Turkiya

Hayrettin Ihsan Erkoç

Chanakkale Onsekiz Mart Universiteti
Turkiya

Abdul Khalil Ahmadoughli

Baxl Universiteti Til Va Adabiyot
Fakulteti O’zbek Tili va Adabiyoti
dotsenti, Avg’oniston

INTERAKTIV TA'LIM PLATFORMALARINING O'QUVCHILARNING FANGA OID KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDAGI O'RNI

Karimov Feruz Raimovich

Buxoro davlat universiteti “Amaliy matematika va dasturlash texnologiyalari”
kafedrası katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur tezisdá interaktiv ta'lim platformalarining o'quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini shakllantirishdagi o'rni tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv platformalardan foydalanish o'quvchilarning mustaqil bilim olish, amaliy mashg'ulotlar bajarish, muammolarni hal qilish va raqamli savodxonligini oshirishga xizmat qiladi. Tadqiqotda interaktiv ta'lim vositalarining nazariy bilimlarni mustahkamlash, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish, hamkorlikda o'rganish va baholash jarayonlariga ta'siri yoritilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, interaktiv ta'lim platformalaridan foydalanish ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarni zamonaviy mehnat bozoriga tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: interaktiv ta'lim platformalari, kompetensiya, raqamli texnologiyalar, informatika, mustaqil ta'lim, baholash tizimi.

XXI asrda ta'lim jarayoniga innovatsion texnologiyalarni joriy etish nafaqat dars jarayonlarini soddalashtirish, balki o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirish va fanga oid kompetensiyalarini shakllantirishga xizmat qilmoqda. Xususan, interaktiv ta'lim platformalari hozirgi kunda ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ushbu platformalar orqali o'quvchilar nazariy bilimlarni chuqurroq o'zlashtirish, amaliy mashg'ulotlar orqali bilimlarini mustahkamlash hamda turli muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

O'quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini shakllantirish bugungi kun ta'lim tizimining dolzarb masalalaridan biri bo'lib, ularning nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash, ijodiy va tanqidiy fikrlash, axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish

qobiliyatlarini o‘z ichiga oladi. Ushbu tezisda interaktiv ta’lim platformalarining mohiyati, ularning o‘quvchilarning kompetensiyalarini shakllantirishdagi roli, ta’lim jarayoniga ta’siri va samaradorligi atroflicha tahlil qilinadi. [1, B.301]

Interaktiv ta’lim platformalarining mohiyati va afzalliklari

Interaktiv ta’lim platformalari – bu zamonaviy texnologiyalar asosida ishlab chiqilgan, o‘quvchilarning mustaqil ta’lim olish jarayonini qo‘llab-quvvatlovchi vositalar bo‘lib, quyidagi asosiy afzalliklarga ega:

Moslashuvchan ta’lim – har bir o‘quvchi o‘zining bilim darajasiga mos ravishda o‘qish imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Ko‘rgazmali va interaktiv ta’lim – grafikalar, animatsiyalar, video darslar va virtual laboratoriyalar yordamida mavzularni chuqurroq tushunish imkoniyati yaratiladi.

Mustaqil ta’lim olish imkoniyati – o‘quvchilar istalgan joy va vaqtda mustaqil ravishda bilim olishlari mumkin.

O‘z-o‘zini baholash tizimi – interaktiv platformalar testlar, topshiriqlar va avtomatlashtirilgan baholash tizimlari orqali o‘quvchilarning bilim darajasini real vaqtda baholash imkoniyatini taqdim etadi.

Jamoaviy ishlash imkoniyati – virtual ta’lim muhiti orqali o‘quvchilar guruhlarda ishlash, muhokamalar olib borish va bilim almashish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Hozirgi vaqtda interaktiv ta’lim platformalaridan informatika, matematika, biologiya, kimyo, fizika kabi fanlarni o‘qitishda keng foydalanilmoqda. Masalan, Khan Academy, Coursera, Code.org, Scratch, Google Classroom kabi platformalar o‘quvchilarga ta’lim jarayonini interaktiv va samarali tashkil etish imkonini beradi. [2, B.198]

Fanga oid kompetensiyalarni shakllantirishda interaktiv platformalarning o‘rni

Fanga oid kompetensiyalar o‘quvchilarning aniq fanlar bo‘yicha bilim va ko‘nikmalarni egallashi, ularni amaliyotda qo‘llashi, muammolarni hal qila olishi va ijodiy tafakkurga ega bo‘lishi bilan bog‘liqdir. Interaktiv platformalar quyidagi yo‘nalishlarda fanga oid kompetensiyalarni shakllantirishda muhim rol o‘ynaydi:

1. Nazariy bilimlarni chuqur o‘zlashtirish

Interaktiv platformalar orqali o‘quvchilar o‘zlashtirishi kerak bo‘lgan nazariy bilimlarni audiovizual materiallar yordamida yanada samarali o‘rganishlari mumkin. Masalan, Khan Academy yoki Udemy kabi platformalar informatika fanidan dasturlash asoslarini o‘rganishda ko‘p funksiyali video darsliklar va testlardan foydalanish imkonini beradi.

2. Amaliy mashg‘ulotlar va loyihaviy ishlarni bajarish

Interaktiv platformalar o‘quvchilarga nazariy bilimlarini amaliyotda qo‘llash imkoniyatini beradi. Masalan, Code.org va Scratch platformalari o‘quvchilarga dasturlash loyihalarini yaratish orqali o‘z kompetensiyalarini shakllantirish imkonini beradi.

3. Muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish

Interaktiv platformalar orqali o‘quvchilar real hayotga oid muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini rivojlantiradilar. Masalan, CS50 platformasi dasturlash va algoritmik tafakkurni rivojlantirish uchun maxsus topshiriqlarni taqdim etadi.

4. Jamoaviy ishlash va ijodiy tafakkurni rivojlantirish

Interaktiv platformalar o‘quvchilarga jamoaviy loyihalar ustida ishlash, muhokamalar olib borish va fikr almashish imkoniyatini beradi. Masalan, Google Classroom yoki Microsoft Teams orqali o‘quvchilar birgalikda ishlash va bilimlarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

5. O‘z-o‘zini baholash va ta’lim samaradorligini oshirish

Interaktiv platformalar o‘quvchilarning bilim darajasini testlar, topshiriqlar va avtomatlashtirilgan baholash tizimlari orqali real vaqtda baholash imkoniyatini taqdim etadi. Masalan, Quizizz, Kahoot! va Edmodo kabi tizimlar o‘quvchilarga bilimlarini baholash va o‘z natijalarini tahlil qilish imkoniyatini yaratadi.

Interaktiv ta’lim platformalarining ta’lim sifatiga ta’siri

Interaktiv ta’lim platformalaridan foydalanish natijasida quyidagi natijalarga erishish mumkin:

O‘quvchilarning fanga bo‘lgan qiziqishi ortadi, chunki interaktiv materiallar an’anaviy darslarga qaraganda ko‘proq qiziqarli va dinamik bo‘ladi.

O‘quv jarayonining individualizatsiyasi ta’minlanadi, ya’ni har bir o‘quvchi o‘z tezligida bilim olishi mumkin.

Amaliy mashg‘ulotlar natijasida olingan bilimlar mustahkamlanadi, bu esa o‘quvchilarning kelajakdagi kasbiy faoliyatida foydali bo‘ladi.

Raqamli savodxonlik oshadi, bu esa XXI asrda muhim kompetensiyalardan biri hisoblanadi. [3, B.141]

Xulosa. Interaktiv ta’lim platformalari zamonaviy ta’lim tizimining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ularning ta’lim jarayonida qo‘llanilishi o‘quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini shakllantirishga samarali ta’sir ko‘rsatadi. Ayniqsa, informatika fanida interaktiv platformalar o‘quvchilarning mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va amaliy bilimlarini shakllantirishda katta ahamiyat kasb etadi. Shu sababli, ta’lim muassasalarida interaktiv platformalardan yanada kengroq foydalanish ta’lim sifatini oshirishda muhim omil bo‘lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Куликова, Н. Ю., Данильчук, Е. В., & Малова, А. И. (2022). Использование чатботов при обучении информатике в сетевых образовательных сообществах школьников. In Современные информационные технологии в образовании (pp. 301-304).
2. F.R.Karimov. Umumta’lim maktablarida informatika va axborot texnologiyalari fanini o‘qitishda interaktiv ta’lim platformalarining ahamiyati //Pedagogik mahorat, Ilmiy-nazariy va metodik jurnal, 2-son(2025-yil, fevral). 198-202-betlar.
3. F.R.Karimov. Ta’limni boshqarish tizimlari (LMS). O‘quv qo‘llanma. Buxoro. «Durdon» 2024. 141-b.
4. Г.В.Семенова, И.В.Воронкова. “Методика использования интерактивных образовательных платформ в процессе обучения.” Москва: Издательство Московского педагогического государственного университета, 2017.
5. <https://central.com/resources/gamified-learning-platforms/>

	(тибқи маълумоти “Мунтахаб ут-таворих”-и Муҳаммад Ҳақимхон) Абдукаримов Ҷамолиддин Аҳмадалиевич	
47.	МУНОСИБАТҲОИ ФАРҶАНҒИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БО МАМЛАКАТҲОИ АРАБ Холматова Муҳайёхон Абдувалиевна	279
48.	АХБОРИ ЭТНОГРАФИ РОҶЕЪ БА ТОҶИКОН ДАР ДАВРАИ ҲУКМРОНИИ МУҒУЛҶО ДАР ОСИЁИ МИЁНА Усмонова Мадина	289
49.	БАЪЗЕ ЛАҲЗАҶОИ ЭТНОГРАФИ ДАР САРҶАШМАҶОИ ХАТТИИ АҲДИ ТЕМУРИЁН (НИМАИ ДУЮМИ АСРИ XIV – АСРИ XV) Усмонова Мадина	298
50.	ҶАМКОРИҶОИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БО СОЗМОНИ ҶАМКОРИҶОИ ИСЛОМӢ Холматова Муҳайёхон Абдувалиевна	308
51.	НУСХАҶОИ ҚАЛАМӢ – ГАНҶИНАИ НОДИРИ ТАЪРИХ ВА ФАРҶАНГ Шарифов Ш. ЮсуфӢ М.М.	320
52.	ИШТИРОКИ МУТАХАССИС ДАР ҶУЗАРОНИДАНИ АМАЛҶОИ ТАФТИШӢ Қобилов Ботурхоча Қобилхочаевич	332
53.	ИСТИФОДАИ ТЕХНИКАҶОИ КРИМИНАЛИСТӢ ҶАНГОМИ ҶУЗАРОНИДАНИ АМАЛҶОИ ТАФТИШОТӢ Нурализода Фурузофар МуқимӢ	341
54.	ҶУНАРИ СУҒДИ БОСТОН: ДЕВОРНИГОРАҶОИ ПАНҶАКЕНТ Нурова Райхона	348
55.	БАРНОМАИ ДАВЛАТИИ ҶИФЗИ ЁДГОРИҶОИ ТАЪРИХИИ ТОҶИКИСТОН ДАР СОЛҶОИ 2012-2020 Сайдалиев Бахтиёр	354
56.	МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ-КОРИ ДАСТАҶАМЪИСТ Саъдуллоев Меҳробиддин	361
57.	АНТИЧНОСТЬ В СРЕДНЕВЕКОВОМ ТУРИНЕ Алламуратов Анвар Алишер улы	370
58.	РАЗВИТИЕ ГИБКИХ НАВЫКОВ: СТРАТЕГИИ, ТРЕНДЫ И ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ПРАКТИКИ Косимов О.А. Панфёрова И.В	376
59.	TALABALARNING BILISH FAOLIYATINI FAOLLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYASI Yoʻldosheva Ozoda Baxtiyor qizi	386
60.	MAKTABLARDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING OʻRNI Gaimnazarov Olimjon Gulmurodovich Jumayev Jahongir Ilhom oʻgʻli Mustafayeva Durdona	392
61.	INTERAKTIV TAʼLIM PLATFORMALARINING OʻQUVCHILARNING FANGA OID KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDAGI OʻRNI Karimov Feruz Raimovich	397
62.	TALABALARDA AKMEOLOGIK KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHGA TAʼSIR ETUVCHI OMILLAR Ramazonova Mashhura Ulugʻbek qizi	401
63.	KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOGIK TAMOYILNING OʻRNI Bakiyeva Muxabbatxon Kamaliddinovna	405
64.	BOʻLAJAK PEDAGOGLARDA BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI	409